

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha, soudkyně JUDr. Jitky Hroudové a soudce JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila ve věci

žalobkyně: **M. I.**, narozená X, státní příslušnost Ukrajina
bytem X
zastoupena zmocněncem Olegem Kostenkem
bytem Mezilehlá 326/1, 190 00 Praha 9

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 00 Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím ve vrácení žádosti o dočasnou ochranu žalobkyni pro nepřijatelnost dne 13. 10. 2025, zaevidovanou pod č. j. OAM-0431418/DO-2025,

takto:

- I. Zásah žalovaného spočívající v tom, že dne 13. 10. 2025 vrátil žalobkyni jako nepřijatelnou žádost o poskytnutí dočasné ochrany, zaevidovanou pod č. j. OAM-0431418/DO-2025, byl nezákonný.
- II. Žalovanému se zakazuje pokračovat v porušování práv žalobkyně a přikazuje se mu obnovit stav před vrácením její žádosti o poskytnutí dočasné ochrany.
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Vymezení věci a žalobní argumentace

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhá určení, že zásah spočívající ve vrácení žádosti o dočasnou ochranu žalobkyně jako nepřijatelné dne 13. 10. 2025, byl nezákonný, a žádá, aby soud přikázal žalovanému obnovit stav před vrácením žádosti o dočasnou ochranu. V žalobě uvedla, že po napadení Ukrajiny Ruskou federací uprchla z Ukrajiny. Žalobkyně uvedla, že jí byla v minulosti udělena dočasná ochrana v Maďarsku, která však vypršela. Žalobkynina sestra navíc žije na území České republiky a disponuje zde dočasnou ochranou. Na finanční pomoci sestry je žalobkyně závislá. Žalobkyně dále uvedla, že v současné době nedisponuje žádným pobytovým oprávněním v jiném členském státu Evropské unie. Na Ukrajinu se přitom vrátit nemůže s ohledem na tamější bezpečnostní situaci.
2. Žalovaný vyhodnotil žádost jako nepřijatelnou, protože žalobkyně získala dočasnou ochranu v Maďarsku, a zároveň došlo k zaslání oznámení podle § 3 odst. 3 lex Ukrajina Evropské komisi. Údaj o tom, že žalobkyně požívá dočasné ochrany v jiném členském státě Evropské unie zjistil žalovaný z Platformy pro výměnu informací o žadatelích a držitelích dočasné ochrany (Temporary Protection Platform – „TPP“). V ní je u žalobkyně v rubrice „Type of protection“ uveden znak „tp“, který se používá tehdy, získal-li cizinec v členském státě povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany a dosud je jeho držitelem. Dále žalovaný dovodil, že žalobkyně nepobývala přede dnem 24. 2. 2022 na Ukrajině, není proto oprávněnou osobou podle § 3 lex Ukrajina, i tato skutečnost je tak důvodem pro závěr o nepřijatelnosti její žádosti.
3. Žalobkyně dále namítla, že zásah žalovaného je nezákonný, neboť se opírá o § 5 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 65/2022 Sb., které jsou v rozporu s unijním právem. To bylo opakovaně potvrzeno judikaturou Nejvyššího správního soudu („NSS“). Postup žalovaného je v rozporu se směrnicí Rady 2001/55/ES, o dočasné ochraně, a prováděcím rozhodnutím Rady 2022/382 (prováděcí rozhodnutí Rady). Podle žalobkyně z unijního práva plyne právo státních příslušníků Ukrajiny, kteří jsou držiteli dočasné ochrany, na přemístění se do jiného členského státu, který jim musí vydat povolení k pobytu.
4. Dále žalobkyně namítla, že jí případně mělo být uděleno oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany jakožto osobě blízké cizinci požívajícího dočasné ochrany s ohledem na § 52 zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců („zákon o dočasné ochraně“). Oním cizincem, s nímž má být žalobkyně sloučena má být její sestra, která požívá dočasnou ochranu v České republice.
5. Žalobkyně navrhla, aby soud deklaroval, že zásah žalovaného byl nezákonný a aby žalovanému přikázal obnovit stav před vrácením žádosti.
6. Žalobkyně v rámci žaloby podala také návrh na vydání předběžného opatření, na jehož základě by byla legálně strpěna na území České republiky po dobu vedení soudního řízení před zdejším soudem. Tomuto návrhu soud vyhověl usnesením ze dne 19. 11. 2025, č. j. 11 A 150/2025-30.

2. Vyjádření žalovaného

Shodu s prvopisem potvrzuje H. P.

7. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že žádost žalobkyně je nepřijatelná především z důvodu uvedeného v § 5 odst. 1 písm. b) lex Ukrajina, tedy z toho důvodu, že žalobkyně vůbec není osobou, na níž by se prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 vztahovalo. Žalobkyně totiž přede dnem 24. 2. 2022 nepobývala na území Ukrajiny, ale nacházela se na území EU. Žalovaný proto vyhodnotil žádost žalobkyně o udělení dočasné ochrany ze dne 13. 10. 2025 jako nepřijatelnou podle § 5 odst. 1 písm. b) lex Ukrajina.
8. Současně žalovaný ve vyjádření uvedl, že žalobkyně získala dočasnou ochranu v Maďarsku, jejíž je i nadále držitelkou. Tvzení žalobkyně, že se dočasné ochrany v Maďarsku vzdala pak nesouhlasí s údaji v platformě pro výměnu informací o žadatelích a držitelích dočasné ochrany. K důvodu pro nepřijetí žádosti dle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina pak žalovaný zopakoval mj. ty samé argumenty, které již mnohokrát přednesl v jiných řízeních před zdejší soudem (např. v nedávné době v řízení pod sp. zn. 18 A 38/2025, 18 A 61/2025 či 11 A 97/2025), jimiž zpochybňoval judikaturu, která dospěla k nezákonnosti jeho postupů podle § 5 odst. 1 písm. c) a d) lex Ukrajina. Dále žalovaný odkázal také na nové recitály Prováděcího rozhodnutí Rady, které mají podpořit jeho právní názor.
9. Žalovaný je rovněž názoru, že není možné udělení dočasné ochrany z titulu sloučení rodiny pro nesplnění podmínek. Sestra žalobkyně totiž není osobou dle § 51 zákona o dočasné ochraně. Žádné podklady, které by prokazovaly důvody hodné zvláštního zřetele pro postup dle § 52 zákona o dočasné ochraně, žalobkyně nepředložila.
10. Žalovaný proto zastává názor, že pro vyhodnocení žádosti žalobkyně jako nepřijatelné byl zákonný důvod, který není rozporný s právem EU, a proto navrhl, aby soud žalobu na ochranu před nezákonným zásahem zamítl jako nedůvodnou.

3. Posouzení věci soudem

11. Městský soud v souladu s § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal popsany skutkový děj. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu ke dni svého rozhodnutí (§ 87 odst. 1 s. ř. s.).
12. Ve věci samé rozhodl soud bez nařízení jednání, s čímž žalovaný souhlasil výslovně a žalobkyně konkludentně (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Soud neshledal potřebu nařídit jednání ani pro potřeby dokazování. Podkladem pro rozhodnutí soudu je primárně tiskopis žádosti o dočasnou ochranu, kterou žalobkyně podala u žalovaného a který jí žalovaný vrátil. Obsah tohoto dokumentu je oběma stranám z povahy věci dobře znám a není mezi nimi sporný. Posouzení důvodnosti žaloby záleží na zodpovězení právní otázky.
13. Soud předně uvádí, že ačkoliv ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 65/2022 Sb. vylučuje ze soudního přezkumu vrácení nepřijatelné žádosti cizinci, Soudní dvůr Evropské unie (SDEU) v rozsudku ze dne 27. 2. 2025, C-753/23, *Krasiliva*, vysvětlil, že soudní výluka je v rozporu s čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně ve spojení s čl. 47 Listiny základních práv Evropské unie. Tím byly překonány závěry rozsudku NSS ze dne 12. 10. 2022, č. j. 2 Azs 178/2022-46 (shodně např. bod 26 již citovaného rozsudku NSS ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42). Tyto závěry je třeba v otázce přípustnosti vztáhnout i na věci týkající se nepřijatelnosti žádosti podle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina (rozsudek zdejšího soudu ze dne 10. 11. 2025, č. j. 18 A 85/2025-21). Vrácení žádosti o udělení dočasné ochrany z důvodu její nepřijatelnosti tudíž lze přezkoumat.
14. Žaloba je rovněž včasná, jelikož tiskopis žádosti byl žalobkyni vrácen dne 13. 10. 2025. Žaloba byla podána osobou k tomu oprávněnou v zákonné subjektivní dvouměsíční lhůtě

dne 20. 10. 2025 (§ 84 odst. 1 s. ř. s.), a žalobkyně nemá k dispozici žádný jiný právní prostředek ochrany (§ 85 s. ř. s.).

15. Ochranu podle ustanovení § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobkyně byla přímo (1. podmínka) zkrácena na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti ní nebo v jeho důsledku bylo proti ní přímo zasaženo (5. podmínka). Tyto podmínky musí být splněny kumulativně. Není-li, byť jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobkyni ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (rozsudek NSS ze dne 17. 3. 2008, č. j. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS).
16. V projednávané věci jsou splněny první, druhá a pátá podmínka, neboť vrácení žádosti o dočasnou ochranu žalobkyni pro nepřijatelnost představuje přímý zásah do jejích práv, a to bez ohledu na to, že jí již v minulosti byla dočasná ochrana udělena v jiném členském státě EU (v Maďarsku). Z judikatury vyplývá, že vrácení žádosti pro nepřijatelnost může být zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s. (rozsudek NSS ze dne 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016-52, publikovaný pod č. 3601/2017 ve Sbírce NSS). Čtvrtá podmínka testu je taktéž splněna. Zbývá tedy posoudit, zda žalovaný postupoval v souladu s právními předpisy, pokud žádost o dočasnou ochranu žalobkyni vrátil jako nepřijatelnou.
17. Podle § 5 odst. 1 lex Ukrajina je žádost o udělení dočasné ochrany nepřijatelná, jestliže
 - b) je podána cizincem, který není uveden v § 3. V tomto ustanovení jsou vyjmenovány osoby, na něž se zákon (dočasná ochrana) vztahuje. Podle § 3 odst. 1 tak uděluje žalovaný dočasnou ochranu cizincům, na které se povinně vztahuje prováděcí rozhodnutí Rady.
 - c) je podána cizincem, který o dočasnou nebo mezinárodní ochranu požádal v jiném členském státě Evropské unie,
 - d) je podána cizincem, kterému byla udělena dočasná nebo mezinárodní ochrana v jiném členském státě Evropské unie,
 - f) je podána cizincem, který je nebo byl držitelem dočasné ochrany v jiném členském státě Evropské unie nebo státě uplatňujícím Schengenský hraniční kodex v plném rozsahu, poté, co Ministerstvo vnitra Evropské komisi zaslalo oznámení podle § 3 odst. 3.
18. Žádost žalobkyně a její vrácení, v němž žalobkyně spatřuje nyní posuzovaný nezákonný zásah, stojí na dvou důvodech. Prvním z nich je důvod podle § 5 odstavec 1 písm. b) lex Ukrajina, druhým důvod podle písm. f) téhož ustanovení.

Důvod nepřijatelnosti žádosti podle § 5 odstavec 1 písm. b) lex Ukrajina

19. V prováděcím rozhodnutí Rady, jež aktivovalo stav hromadného přílivu osob, jak jej předpokládá směrnice o dočasné ochraně, jsou tyto osoby vymezeny zejména jako ukrajinští státní příslušníci pobývající na Ukrajině před 24. 2. 2022, kteří byli z Ukrajiny vysídleni dne 24. 2. 2022 nebo po tomto datu v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil [čl. 2 odst. 1 písm. a)].
20. Pro přiznání postavení osoby oprávněné podle § 3 lex Ukrajina ukrajinskému státnímu příslušníku je tak zapotřebí současného splnění podmínky 1) pobývání na Ukrajině před 24. 2. 2022 a podmínky 2) vysídlení z Ukrajiny 24. 2. 2022 nebo po tomto datu v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil.

21. Výkladem pojmu „pobývání na Ukrajině“ se již správní soudy několikrát zabývaly. Zdejší soud v rozsudku ze dne 2. 11. 2023, č. j. 11 A 111/2023-62, vyložil, že „[z] užití pojmu „pobývat“ (nikoli zdržovat se či nacházet se) lze dovodit, že by mělo jít o dlouhodobější a stálejší pobyt, tj. žadatel by skutečně měl na Ukrajině pobývat dlouhodobě, mít tam bydliště, těžiště svých zájmů, žít tam a podobně.“. K tomuto výkladu se přihlásil zdejší soud také v rozsudcích sp. zn. 18 A 54/2023 ze dne 17. 8. 2023, sp. zn. 18 A 54/2023, ze dne 26. 3. 2024, sp. zn. 15 A 137/2023 ze dne 20. 6. 2025, sp. zn. 5 A 15/2025, a NSS v rozsudcích sp. zn. 5 Azs 72/2024 či 4 Azs 225/2024.
22. Žalovaný opírá svůj závěr o nepřijatelnosti žádosti žalobkyně o tvrzení, že žalobkyně nepobývala přede dnem 24. 2. 2022 na Ukrajině, není tudíž osobou uvedenou v ustanovení § 3 lex Ukrajina a její žádost je proto nepřijatelná podle § 5 odstavec 1 písm. b) téhož zákona.
23. Žalobkyně však v žalobě uvedla, že na Ukrajině žila se svou sestrou a opustila ji až v roce 2022. Současně mezi stranami není sporné, že žalobkyně v Maďarsku dočasnou ochranu získala, z čehož lze dle soudu také dovodit, že žalobkyně na Ukrajině před začátkem války pobývala, jinak by tuto dočasnou ochranu získat nemohla. Úplnou kopii cestovního dokladu žalobkyně měl správní orgán k dispozici, neboť se nachází ve spisovém materiálu. Soud však musí konstatovat, že „výjezdní razítko“, o které žalovaný opírá svůj závěr, že žalobkyně pobývala během začátku války v Polsku, není zcela čitelné.
24. Dovožoval-li žalovaný, že nebylo prokázáno, že se žadatelka dne 24. 2. 2022 nacházela na Ukrajině, pak žalobkyně tento skutkový závěr v řízení před soudem zpochybnila a tyto pochybnosti lze vyvrátit pouze dokazováním v rámci správního řízení vedeného o žádosti, nikoli skutkově nepodloženým odmítnutím žádosti. Není přitom úkolem soudu provádět toto dokazování namísto žalovaného. Jednalo by se o zásadní doplnění dokazování ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., jelikož by soud fakticky musel posoudit všechny aspekty rozhodné otázky jako první, a nahradil by tak činnost správního orgánu.
25. Z uvedeného soud uzavírá, že žalobkyně důvodně zpochybnila existenci důvodu pro nepřijetí žádosti o udělení dočasné ochrany podle § 5 odstavec 1 písm. b) lex Ukrajina, a žalovaný proto postupoval nezákonně.

Důvod nepřijatelnosti žádosti podle § 5 odstavec 1 písm. f) lex Ukrajina

26. V prováděcím rozhodnutí Rady, jež aktivovalo stav hromadného přílivu osob, jak jej předpokládá směrnice o dočasné ochraně, jsou tyto osoby vymezeny zejména jako ukrajinští státní příslušníci pobývající na Ukrajině před 24. 2. 2022, kteří byli z Ukrajiny vysídleni dne 24. 2. 2022 nebo po tomto datu v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil [čl. 2 odst. 1 písm. a)].
27. Žalobkyně nevznesla námitky, které by přímo zpochybňovaly postup žalovaného podle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina. Přitom je to právě žalobkyně, která svými tvrzeními vymezuje rozsah soudního řízení ve věci ochrany před nezákonným zásahem. Bylo povinností žalobkyně, aby v reakci na vyjádření žalovaného vymezila konkrétní námitky, které by zpochybňovaly postup žalovaného podle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina.
28. Navzdory tomu, že žalobkyniny námitky mířily na jiný rozhodovací důvod, jenž žalovaný v této věci nevyužil [§ 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina], byly samy o sobě způsobilé zpochybnit postup žalovaného podle nového § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina. Žalobkyně se totiž vymezila proti tomu, že žalovaný shledal její žádost nepřijatelnou, protože v minulosti získala dočasnou ochranu v Maďarsku. Toto žalobní tvrzení podle názoru soudu postačuje

k tomu, aby se soud zabýval zákonností postupu žalovaného podle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina. Okolnost, že žadatel v minulosti získal dočasnou ochranu v jiném členském státě, je totiž jednou ze dvou kumulativních podmínek nepřijatelnosti podle tohoto ustanovení.

29. Jakkoli totiž v této věci soud řeší nepřijatelnost žádosti podle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina, na tento důvod nepřijatelnosti je třeba – i s ohledem na jeho vymezení – nahlížet v souladu s dosavadní judikaturou k důvodům nepřijatelnosti podle písm. c) a d) téhož ustanovení.
30. Jelikož je zjevné, že si žalovaný dosud neosvojil závěry dosavadní judikatury k nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu podle ustanovení § 5 odst. 1 písm. c) a d) lex Ukrajina, soud i v kontextu nynějšího případu znovu připomíná již citovaný rozsudek SDEU ve věci *Krasiliva*, na nějž NSS navázal „dubnovou judikaturou“ v rozsudcích ze dne 1. 4. 2025, č. j. 5 Azs 273/2023-27, č. 4683/2025 Sb. NSS, ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 336/2024-42, a mnoha dalších. Rozhodující jedenáctý senát se s vyslovenými závěry plně ztotožnil a v podrobnostech na ně již v mnoha rozsudcích odkázal. Navzdory tomu, že žalovaný tyto závěry setrvale nerespektuje, soud nepovažuje za účelné, aby je v jejich celistvosti neustále opakoval.
31. Ty samé důvody, které žalovaný namítal proti závěrům soudů o nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 písm. c) a d) lex Ukrajina, přitom provází i nynější případ. Přestože žalovaný shledal žalobkyninu žádost nepřijatelnou podle nového důvodu nepřijatelnosti [§ 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina], na posouzení žaloby plně dopadají východiska dřívější „dubnové“ judikatury. Ta se uplatní proto, že § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina, stejně jako důvody nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 písm. c) a d), vylučuje z věcného přezkumu žádosti cizinců, kteří jsou nebo byli držiteli dočasné ochrany v jiném členském státě EU (**první podmínka**). K této původní (byť formulačně upravené) podmínce pak v podobě nepřijatelnosti podle písm. f) přibyla další nová (svou povahou kumulativní) podmínka, aby žádosti o dočasnou ochranu, která splnila první podmínku, předcházelo také oznámení podle § 3 odst. 3 lex Ukrajina, kterým Ministerstvo vnitra vyrozumělo Evropskou komisi o riziku vyčerpání kapacit pro zvládání následků plynoucích z hromadného přílivu vysídlených osob a o potřebě přijetí opatření k zajištění rovnováhy mezi členskými státy (**druhá podmínka**).
32. Nejdříve stručně k **první podmínce**. První část ustanovení § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina představuje pouze reformulované a navzájem sloučené podmínky nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 písm. c) a d) lex Ukrajina. Klíčovým zůstává, jakkoli se tomu žalovaný brání, že žádost osoby požívající dočasné ochrany na základě prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382, na něž této osobě vzniká nárok na základě čl. 8 odst. 1 směrnice Rady 2001/55/ES, není správní orgán oprávněn vrátit této osobě jako nepřijatelnou z toho důvodu, že tato osoba o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany požádala nebo jí bylo toto povolení uděleno také v jiném členském státě EU. Zjistí-li žalovaný při podání žádosti oprávněné osoby o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany, že tato osoba je vedena v TPP jako držitelka povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě, je povinen takovou žádost přijmout, vést o ní řádné správní řízení dle zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, v jeho rámci poučit oprávněnou osobu o jejích právech a v návaznosti na její případná tvrzení, důkazní návrhy či jiné procesní kroky ověřit, zda jí povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany bylo jiným členským státem skutečně uděleno a zda dosud, ke dni rozhodování správního orgánu, trvá.
33. Žalobkyně tak mohla dosáhnout na dočasnou ochranu již na základě toho, že splňuje podmínky čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady 2022/382. Žalobkyně tedy splňuje výše

uvedená kritéria pro přiznání dočasné ochrany ve smyslu prováděcího rozhodnutí (v opačném případě by jí ostatně dočasná ochrana v Maďarsku udělena nebyla). Svědčí jí tudíž i právo sekundární volby hostitelského státu, které pro zásah žalovaného, jenž jí podanou žádost vrátil jako nepřijatelnou, nemohl realizovat.

34. Na právě uvedeném nic nemění ani „aktualizační“ prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 ze dne 15. 7. 2025, o prodloužení dočasné ochrany zavedené prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382. Z aktualizacího rozhodnutí ani z jeho preambule neplyne, že by členský stát mohl, zvláště v situaci, jaká nastala v nynějším případě, žádost žalobkyně mechanicky procesně odmítnout jako nepřijatelnou bez toho, aby ji „propustil“ k věcnému posouzení. Žalobkyně přiznává, že dočasnou ochranu v Maďarsku získala, současně však uvedla, že tato již netrvá. Je přitom možné, že dočasná ochrana v Maďarsku bude ukončena, pakliže žalobkyně získá (či o ni jen požádá) dočasnou ochranu v České republice. Není tak jasné, zda žalobkyni v okamžiku podání žádosti o udělení dočasné ochrany stále náleželo povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v Maďarsku. Okolnosti trvání dočasné ochrany proto musí být blíže zjišťovány a nelze se spokojit pouze s údajem v TPP.
35. Zároveň je zřejmým cílem vložení nových bodů do recitálu prováděcího rozhodnutí Rady zajistit, aby v jednom okamžiku požívaly oprávněné osoby práv spojených s dočasnou ochranou pouze v jednom členském státě, a zabránit tak vícenásobným registracím. Postup předestřený judikaturou NSS přitom není s těmito cíli nutně v rozporu, nevede k požívání dočasné ochrany ve více členských státech (rozsudky NSS ze dne 11. 9. 2025, č. j. 1 Azs 126/2025-28, bod 14, nebo ze dne 19. 9. 2025, č. j. 5 Azs 180/2025-25, bod 7). NSS nerozporuje, že tento stav možný není, pouze žalovanému ukládá, aby v těchto případech prověřil, zda povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě trvá, aby žadatele poučil o nemožnosti souběžného využívání dočasné ochrany ve více členských státech, případně aby žalovaný prověřil, zda udělením dočasné ochrany v České republice automaticky zanikne dočasná ochrana udělená v jiném členském státě, případně zda žadatel učinil kroky, aby se práv z dočasné ochrany v jiném členském státě vzdal (rozsudky NSS č. j. 1 Azs 336/2024-42 a č. j. 1 Azs 174/2024-42).
36. Žalobkyně tak úspěšně zpochybnila již první z podmínek, která musí být podle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina splněna, aby žádost mohla být vyhodnocena jako nepřijatelná. Soud se pak věcně nezabýval splněním druhé z podmínek, o jejímž naplnění nebylo v této věci sporu.
37. Soud nicméně nad rámec výše uvedené argumentace odkazuje na posouzení **druhé z podmínek** např. v rozsudku zdejšího soudu ze dne 10. 11. 2025, sp. zn. 18 A 102/2025. V tomto případě žalobce vznesl jasně zacílenou argumentaci, kterou napadal nově vložený důvod nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina. Ani tento nový důvod nemohl podle zdejšího soudu zvrátit bytelné základy dubnové judikatury. Není zřejmé, proč by oznámení o riziku vyčerpání kapacit mělo mít vliv na judikaturou dovozené závěry o možnosti druhotného pohybu držitelů dočasné ochrany. NSS tuto možnost dovodil z čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí 2022/382 a současného vyloučení aplikace č. 11 směrnice o dočasné ochraně. Na tom se nic nezměnilo, změnila se pouze vnitrostátní úprava, která však musí být v souladu s právem EU (rozsudek zdejšího soudu ze dne 24. 10. 2025, č. j. 15 A 128/2025-19, bod 26). Žalovaný nemůže využitím nového důvodu vázaným na tutéž podmínku, kterou soudy opakovaně odmítly, nadále plošně odmítat žádosti pro jejich nepřijatelnost namísto jejich věcného posouzení v řízení.

K aplikaci § 52 zákona o dočasné ochraně

38. Soud nepřisvědčil námitce, že žalovaný pochybil, pokud nezvolil postup dle § 52 zákona o dočasné ochraně vedoucí ke sloučení rodiny. Žalobkyně v horní části tiskopisu žádosti o dočasnou ochranu uvedla „dle § zák. 65/2, § 52 (sloučení rodiny)“. Současně do kolonky „Děti žadatele“ uvedla IZHYK Diana, nar. 31.10.2006, st. přísl. Ukrajina s poznámkou „SESTRA S DO ČR“.
39. Žalobkyně setrvala v pouhé rovině tvrzení stran existence příbuzenského vztahu s domnělou sestrou, u níž navíc dle žalovaného špatně označila den narození. Neprokázala tak blízkou vazbu na osobu, již označila za sestru. Stejně tak neuvedla žádný důvod zřetele hodný pro to, aby jí žalovaný udělil dočasnou ochranu dle § 52 zákona o dočasné ochraně.
40. Tato námitka proto není důvodná.

4. Závěr a náklady řízení

41. Soud shrnuje, že soudní výluka je ve vztahu k důvodům nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina v rozporu s evropským právem a nelze ji aplikovat. Proto soud žalobu projednal a shledal, že je důvodná. Důvod nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 písm. b) téhož zákona nebyl žalovaným osvědčen ani prokázán, naopak žalobkyně důvodně zpochybnila jeho aplikaci na svoji žádost. Důvod nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 písm. f) citovaného zákona je v rozporu s právem Unie, konkrétně směrnicí o dočasné ochraně a prováděcím rozhodnutím Rady. Z tohoto důvodu soud výrokem I. postupem podle § 87 odst. 2 s. ř. s. deklaroval, že zásah žalovaného byl nezákonný. Podle téhož ustanovení soud výrokem II. zakázal žalovanému pokračovat v porušování práv žalobkyně a přikázal mu obnovit stav před zásahem, neboť důsledky zásahu nadále trvají.
42. Žalovaný vázán názorem soudu posoudí žalobkyninu žádost tak, že není nepřijatelná podle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina. Žádost tudíž bude nutné věcně projednat, znovu posoudit žalobkyní předložené důkazy ke splnění podmínek posouzení oprávněnosti osoby k podání takové žádosti a v případě splnění dalších zákonných podmínek vydat pobytové oprávnění. Ověřil-li žalovaný precizně a s ohledem na stávající judikaturu k výkladu tohoto pojmu ve smyslu a účelu lex Ukrajina, že je na místě závěr o vysídlení žalobkyně z Ukrajiny v období předcházejícím rozhodnému období, a že již skutečně nedisponuje pobytovými oprávněními z titulu dočasné ochrany v Maďarsku či jiném členském státě EU, a bude-li žalobkyně splňovat též další podmínky, dočasnou ochranu žalobkyni udělí. Pokud je pobytové oprávnění skutečně nadále platné, žalovaný žalobkyni poučí o nemožnosti čerpání práv plynoucích z dočasné ochrany ve více členských státech současně. Jestliže bude žalobkyně na své žádosti dále trvat s tím, že chce tato práva nově čerpat výlučně v České republice, žalovaný ověří, zda vydáním povolení k pobytu na území České republiky dojde dle práva dotčeného hostitelského státu automaticky k zániku předchozích pobytových oprávnění. V případě kladného zjištění jí žalovaný vydá oprávnění k pobytu. V případě negativního zjištění, resp. pokud se nepodaří relevantní právní úpravu v hostitelském členském státě vůbec zjistit, vyzve žalobkyni, aby sama v přiměřené lhůtě učinila kroky k ukončení pobytových oprávnění v jiném hostitelském státě. K tomu jí žalovaný poskytne potřebnou součinnost. Nebudou-li naznačené podmínky naplněny, žalovaný žádost žalobkyně zamítne.
43. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně byla ve věci zcela úspěšná, avšak žádné náklady spojené se soudním řízením nekonkretizovala, ani nedoložila,

přičemž od soudního poplatku byla osvobozena dle § 11 odst. 2 písm. i) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 11. února 2026

Mgr. Marek Bedřich v. r.
předseda senátu